

5. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228 // Офіційний вісник України від 15.07.2014 р. № 54. – 88 с. – Ст. 1455, код акту 73125/2014.

6. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006 р. № 185-V // Відомості Верховної Ради України від 17.11.2006р. № 46. – 1502 с. – Ст. 456.

7. Про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: Указ Президента України від 31.05.2011 р. № 634/2011 // Офіційний вісник України від 10.06.2011 р. № 41. – 20 с. – Ст. 1666, код акту 56862/2011.

8. Аналітична довідка про роботу Фонду державного майна України та хід виконання Державної програми приватизації у I півріччі 2014 року, опублікована на офіційному вебпорталі Фонду державного майна України // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.spfu.gov.ua/spfu.admin.com.ua/Lists/SPFUREportsMFIListInstance/Attachments/99/an_dov_1_2014.pdf.

9. Про Фонд державного майна України: Закон України від 09.12.2011 р. № 4107-VI // Офіційний вісник України від 16.01.2012 р. № 2. – 9 с. – Ст. 50, код акту 59960/2012.

УДК 342.951:383.83

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СЛУЖБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ДЕРЖАВНІЙ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧІЙ СЛУЖБІ УКРАЇНИ

ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF DISCIPLINE LABOUR IN THE STATE PENAL SERVICE OF UKRAINE

Пузирний В.Ф.,

кандидат юридичних наук,

доцент Навчально-наукового інституту права та соціальних технологій
Чернігівського національного технологічного університету

Досліджено порядок накладення дисциплінарних стягнень на осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України. Проаналізовано проблемні аспекти адміністративно-правового регулювання службової дисципліни в Державній кримінально-виконавчій службі України. Зроблено висновок про необхідність законодавчого врегулювання питань службової дисципліни осіб рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України.

Ключові слова: службова дисципліна, дисциплінарні стягнення, Державна кримінально-виконавча служба України.

Исследован порядок наложения дисциплинарных взысканий на лиц рядового и начальствующего состава Государственной уголовно-исполнительной службы Украины. Проанализированы проблемные аспекты административно-правового регулирования служебной дисциплины в Государственной уголовно-исполнительной службе Украины. Сделан вывод о необходимости законодательного урегулирования вопросов служебной дисциплины лиц рядового и начальствующего состава Государственной уголовно-исполнительной службы Украины.

Ключевые слова: служебная дисциплина, дисциплинарные взыскания, Государственная уголовно-исполнительная служба Украины.

In the article order imposing disciplinary measures for privates and officers of the State Penitentiary Service of Ukraine. Analyzed problematic aspects of administrative and legal regulation of discipline in the State Penitentiary Service of Ukraine. The conclusion about necessity of legislative settlement questions about discipline labour of private and commanding structure of the State Penal Service of Ukraine has been done.

Key words: official discipline, disciplinary action, the State Penal Service of Ukraine.

Постановка проблеми. У Концепції державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України, схваленої Указом Президента України від 8 листопада 2012 року № 631/2012, зазначається, що діюча система виконання кримінальних покарань та попереднього ув'язнення, побудована ще за радянських часів, не відповідає сучасному рівню соціально-економічного розвитку суспільства та принципам гуманізму і поваги до прав і свобод людини у процесі виконання покарань [1]. Одним із способів вирішення цієї проблеми, як зазначається в Концепції, є підвищення ефективності діяльності персоналу органів та установ виконання покарань, а це повною мірою залежить від стану службової дисципліни.

Стан дослідження. Різні аспекти адміністративно-правового регулювання службової дисципліни висвітлені у наукових працях В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійко, М.І. Ануфрієва, О.М. Бандурки, Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, І.П. Голосніченка, Р.А. Калюжного, С.В. Ківалова, Д.О. Кобзіна, Л.В. Ковалюка, В.К. Колпакова, П.Б. Коптева, А.Т. Комзюка, Я.Ю. Кондратьєва, В.П. Петкова, О.П. Рябченко, О.Ю. Синявської, А.А. Стародубцева, М.М. Тищенко, В.В. Цветкова та ін.

Проте проблемні аспекти адміністративно-правового регулювання службової дисципліни в Державній кримінально-виконавчій службі України (далі – ДКВС України)

залишаються поза увагою вчених, що обумовлює необхідність їх дослідження.

Метою статті є виявлення проблемних питань адміністративно-правового регулювання службової дисципліни в ДКВС України та висвітлення порядку накладення дисциплінарних стягнень на осіб рядового і начальницького складу ДКВС України.

Виклад основного матеріалу. Ефективність функціонування ДКВС України значною мірою залежить від стану законності та службової дисципліни в ДКВС України.

У Великому тлумачному словнику сучасної української мови термін «законність» визначається як правовий режим у державі, за якого діяльність державних органів, юридичних і фізичних осіб здійснюється відповідно до вимог закону; а поняття «державна дисципліна» висвітлюється як точне і неухильне дотримання всіма органами державної влади і місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, посадовими і службовими особами, а також громадянами встановлених державою правил поведінки, діяльності, стосунків, а також своєчасне виконання державних завдань і зобов'язань [2, с. 274].

Ведучи мову про термін «законність» варто зазначити, що має місце його використання на нормативно-правовому рівні, наприклад, у п. 1 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» від 23 червня 2005 року № 2713-IV [3]. Проте законодавець ви-

користує термін «законність» не як правовий режим, а як принцип. Так, згідно зі ст. 2 вищезазначеного нормативно-правового акта основним принципом діяльності ДКВС України є принцип законності.

На сьогодні в законодавстві України визначення поняття законності не закріплено, натомість юридичний аналіз окремих норм Основного Закону України надає можливість вбачати зміст досліджуваного терміна у ст. 19 Конституції України, де вказано, що, по-перше, ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством, а по-друге, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їхні посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, а також у ст. 68 Конституції України, де зазначено, що кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України [4].

Фахівцями з адміністративного права поняття законності найчастіше визначається як неухильне виконання законів і прийнятих у відповідності з ними інших правових актів державними органами, їх посадовими особами, громадянами, недержавними органами й організаціями. Що ж до терміна «дисципліна», то вченими це поняття висвітлюється як точне, своєчасне й неухильне додержання встановлених правовими та іншими соціальними нормами правил поведінки у державному і суспільному житті [5, с. 347].

Отже, можна зробити висновок, що як законність, так і дисципліна передбачають дотримання правових норм. У свою чергу, дисципліну можна визначити як дещо ширше поняття, оскільки поряд із дотриманням правових норм зміст терміна «дисципліна» охоплює дотримання інших соціальних норм, зокрема і моральних.

Серед різних видів дисципліни, зокрема таких, як трудова, військова, договірна, фінансова, технологічна виділяється ще й службова дисципліна.

Виходячи із мети нашого дослідження приділимо увагу саме службовій дисципліні в ДКВС України. Одним із основних нормативно-правових актів, що регулює це питання, ще й досі залишається Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України, затверджений Законом України від 22 лютого 2006 року № 3460-IV. Вищезазначений нормативно-правовий акт прийшов на зміну Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ Української РСР, затвердженого Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 29 липня 1991 року № 1368-ХІІ. Після проголошення незалежності України виконанням кримінальних покарань опікувалось Головне управління виконання покарань Міністерства внутрішніх справ України. Зважаючи на це, дія вищезгаданого Дисциплінарного статуту 1991 року на суб'єктів, які виконують кримінальні покарання, є закономірною. Проте Указом Президента України від 22 квітня 1998 року № 344/98 на базі Головного управління виконання покарань Міністерства внутрішніх справ України утворено Державний департамент України з питань виконання покарань як центральний орган виконавчої влади, який Указом Президента України від 12 березня 1999 року № 248/99 виведено з тимчасового підпорядкування Міністерству внутрішніх справ України. Отже, у зв'язку з утворенням окремого центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, який безпосередньо реалізовував єдину державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, настала потреба у розробленні та прийнятті відповідного дисциплінарного статуту. Перші кроки у цьому напрямку було зроблено Кабінетом Міністрів України, який своїм розпорядженням від 20 березня 2013 року № 147-р затвердив «Орієнтовний план законопроектних робіт на 2013 рік» [6]. У цьому документі зазначалося, що потребує законодавчого врегулювання визначення поняття службової дисципліни, обов'язків осіб рядового і начальницького складу Держав-

ної кримінально-виконавчої служби стосовно її дотримання, видів заохочень та дисциплінарних стягнень, порядку і прав керівництва щодо їх застосування, а також порядку оскарження дисциплінарних стягнень. У зв'язку з цим у вищезгаданому документі було заплановано розробити законопроект «Про Дисциплінарний статут Державної кримінально-виконавчої служби України». Слід зазначити, що Державною пенітенціарною службою України (далі – ДПтС України) у 2013 році розроблено проект закону України «Про Дисциплінарний статут Державної пенітенціарної служби України», однак, на нашу думку, розробка цього законопроекту не вирішує проблем, що були зазначені у вищезгаданому плані законопроектних робіт на 2013 рік, оскільки є нагальна потреба у розробленні та прийнятті Дисциплінарного статуту Державної кримінально-виконавчої служби України, який буде поширюватись не тільки на ДПтС України, а й на інших суб'єктів виконання кримінальних покарань, зокрема, на територіальні органи управління, кримінально-виконавчі інспекції, установи виконання покарань, слідчі ізолятори та ін.

Питання дисциплінарної відповідальності закріплені також у Положенні про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ, затвердженому постановою Кабінету Міністрів УРСР від 29 липня 1991 року № 114. Зокрема у Положенні вказано: зниження в посаді в порядку дисциплінарного стягнення, звільнення зі служби в запас (з постановкою на військовий облік) осіб рядового, молодшого, середнього, старшого і вищого начальницького складу за порушення дисципліни та ін. Виходячи з назви цього Положення, а також у результаті аналізу його змісту можемо зробити висновок, що зазначений нормативно-правовий акт врегулює відносини під час проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ, проте його також застосовують під час проходження служби особами рядового і начальницького складу ДКВС України. Отже, маємо таку ж ситуацію, як і з Дисциплінарним статутом, а тому є потреба у прийнятті відповідного нормативного акта про проходження служби особами рядового і начальницького складу ДКВС України.

Звернувшись до Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, бачимо викладену в ньому дефініцію службової дисципліни, а саме, що це дотримання особами рядового і начальницького складу Конституції і законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України, наказів та інших нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України, підпорядкованих йому органів і підрозділів та присяги працівника органів внутрішніх справ України [7].

Задля забезпечення службової дисципліни можуть застосовуватися передбачені Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ України заохочення і стягнення. Заохочення застосовуються за мужність, відвагу, героїзм, розумну ініціативу, старанність, сумлінне та бездоганне виконання службових обов'язків.

Дисциплінарні стягнення накладаються за допущення дисциплінарного проступку, тобто за невиконання чи неналежне виконання особою рядового або начальницького складу службової дисципліни. Доцільно зазначити, що порушення службової дисципліни може виражатись не тільки у допущенні дисциплінарного проступку, а й у вчиненні адміністративного, або навіть кримінального правопорушення. Якщо ж притягнення осіб до дисциплінарної відповідальності за допущення дисциплінарних проступків не викликає запитань, то притягнення осіб до дисциплінарної відповідальності за вчинення адміністративного або кримінального правопорушення потребує детального дослідження. Так, ч. 2 ст. 5 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України визначає, що особи рядового і начальницького складу, яких встановлено законодавством порядку притягнуто до адміністративної,

кримінальної або матеріальної відповідальності, водночас можуть нести і дисциплінарну відповідальність згідно з цим статутом [7]. Тобто за вчинення одного діяння до особи застосовується два види юридичної відповідальності. Законодавство України не передбачає заборони на застосування двох видів юридичної відповідальності за одне діяння, проте двічі застосовувати один вид юридичної дисциплінарної відповідальності за одне діяння заборонено. Так, у ст. 61 Конституції України вказано, що ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за те саме правопорушення [4].

Якщо особи рядового і начальницького складу ДКВС України допускають адміністративні правопорушення, то відповідно до ст. 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X вони притягуються до відповідальності за адміністративні правопорушення за дисциплінарними статутами, тобто несуть дисциплінарну відповідальність. Натомість за порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил і норм, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, вчинення корупційних правопорушень, порушення тиші у громадських місцях, неправомірне використання державного майна, незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, невжиття заходів щодо окремої ухвали суду, ухилення від виконання законних вимог прокурора, порушення законодавства про державну таємницю, порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, особи рядового і начальницького складу ДКВС України несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах [8]. Отже, у разі вчинення будь-якого з вищевикладених адміністративних правопорушень зазначені особи будуть нести відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення. Поряд із цим вчинення такого правопорушення, виходячи зі змісту ст. 1 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, є порушенням службової дисципліни, а тому буде вважатись дисциплінарним проступком, за що передбачається дисциплінарна відповідальність. Доцільно зазначити, що згідно з п. 8.6. Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення особам рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України, затвердженого наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 7 жовтня 2009 року № 222, преміювання осіб рядового і начальницького складу не здійснюється за той розрахунковий період, у якому допущено або виявлено порушення чи проступок [9]. Зазначене свідчить, що особу правопорушника можна одночасно притягнути до адміністративної та дисциплінарної відповідальності, а також позбавити премії та надбавки за виконання особливо важливих завдань під час проходження служби, розмір останньої – до 50 відсотків посадового окладу. Позбавлення як премії, так і надбавки за виконання особливо важливих завдань хоча і не вважаються дисциплінарними стягненнями, проте для співробітника вони є досить суворими заходами впливу, оскільки тільки премія в перші роки проходження служби становить понад 40% розміру місячного грошового забезпечення, яке на сьогодні становить від 1600 грн – для осіб рядового і молодшого начальницького складу і від 2300 грн – для осіб середнього начальницького складу. До того ж, варто зауважити, що адміністративні стягнення до зазначених вище осіб застосовуються переважно у вигляді штрафу, оскільки ст. 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення забороняє застосовувати до них громадські роботи, виправні роботи й адміністративний арешт. На нашу думку, притягнення осіб до відповідальності за адміністративні правопорушення, що характеризується застосуванням

трьох видів заходів впливу, два з яких – фінансові, може негативно вплинути на подальше проходження служби цими особами, а також зумовити вчинення ними правопорушень задля одержання неправомірної вигоди. Варто навести статистичні дані про те, що впродовж 10 місяців 2014 року відкрито кримінальних проваджень: 11 – за прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою, 22 – за злочини у сфері обігу наркотичних засобів і психотропних речовин. Протягом аналогічного періоду стосовно 14 працівників ДКВС України складено адміністративні протоколи про вчинення корупційних діянь [10, с. 10]. З викладеного вище випливає, що за вчинення адміністративних правопорушень особами рядового і начальницького складу ДКВС України, за які вони несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах, не доцільно притягувати їх ще й до дисциплінарної відповідальності. Зазначене вказує на необхідність внесення змін до ч. 2 ст. 5 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України.

Варто також звернути увагу на наявність порушень чинного законодавства при накладенні дисциплінарних стягнень. Так, відповідно до ст. 15 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України з метою з'ясування всіх обставин дисциплінарного проступку, вчиненого особою рядового або начальницького складу, начальник призначає службове розслідування [7]. Натомість допускаються випадки накладення дисциплінарних стягнень без проведення службового розслідування. Наприклад, відповідно до розпорядження голови Державного департаменту України з питань виконання покарань від 10 червня 2010 року № 137 комісією Держдепартаменту здійснено цільову перевірку діяльності органів і установ виконання покарань Державної кримінально-виконавчої служби України у Вінницькій області. Відповідно до наказу Державного департаменту України з питань виконання покарань «Про заходи дисциплінарного реагування за результатами цільової перевірки діяльності управління Державного департаменту України з питань виконання покарань у Вінницькій області» від 14 липня 2010 року № 248 за результатами проведеної перевірки зроблено висновок про наявність порушень службової дисципліни та системних недоліків в організації роботи керівництва управління та начальницького складу підпорядкованих позивачу установ виконання покарань. У п. 1 зазначеного наказу зроблено висновок про необхідність звільнити начальника управління Держдепартаменту у Вінницькій області з органів ДКВС України за порушення службової дисципліни. Державним департаментом України з питань виконання покарань 20 жовтня 2010 року видано наказ № 119 про те, що начальника управління Державного департаменту України з питань виконання покарань у Вінницькій області вважають звільненим у запас Збройних Сил України за пунктом 64 «є» Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ (за порушення дисципліни) з 26 липня 2010 року [11]. Тобто, у цьому випадку начальника управління притягнуто до дисциплінарної відповідальності за результатами цільової перевірки без проведення службового розслідування, чим порушено ст. 15 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України. Поряд із цим були порушені строки накладення дисциплінарних стягнень, що передбачені ст. 16 Дисциплінарного статуту органів внутрішніх справ України, де зазначено, що дисциплінарне стягнення накладається у строк до одного місяця з дня, коли про проступок стало відомо начальнику.

Висновки. Враховуючи вищевикладене, можна дійти висновку, що нині потребує законодавчого врегулювання питання службової дисципліни осіб рядового і начальницького складу ДКВС України, а тому доцільно розробити законопроект «Про Дисциплінарний статут Державної кримінально-виконавчої служби України» та прийняти

відповідне Положення про проходження служби особами рядового і начальницького складу ДКВС України. Також ми пропонуємо не притягувати до дисциплінарної відповідальності осіб рядового і начальницького складу ДКВС України за вчинення ними адміністративних правопорушень, за які вони несуть адміністративну відповідальність

на загальних підставах. Крім цього звертаємо увагу на необхідність суворого дотримання порядку накладення дисциплінарних стягнень за порушення службової дисципліни, зокрема, не допускати випадків накладення таких стягнень без проведення службового розслідування та з порушенням встановлених строків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Концепція державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України [Електронний ресурс]: схвалена Указом Президента України від 8 листопада 2012 р. № 631/2012. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/631/2012>.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 1736 с.
3. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23 червня 2005 року № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 30. – Ст. 409.
4. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
5. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т. Т. 1: Загальна частина / ред. кол. В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Юрид. думка, 2007. – 592 с.
6. Орієнтовний план законопроектних робіт на 2013 рік [Електронний ресурс]: затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 березня 2013 року № 147-р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/147-2013-p>.
7. Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: затверджений Законом України від 22 лютого 2006 р. № 3460-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 29. – Ст. 245.
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.
9. Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення особам рядового і начальницького складу Державної кримінально-виконавчої служби України [Електронний ресурс]: затверджена наказом Департаменту України з питань виконання покарань від 7 жовтня 2009 року № 222. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1040-09>.
10. Рішення колегії Державної пенітенціарної служби України від 14 листопада 2014 року № 6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kvs.gov.ua/Kolegia/Risheny_6PK.pdf.
11. Постанова Вінницького апеляційного адміністративного суду від 12 квітня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/23685701>.

УДК 347.73

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

THE PRINCIPLES OF FINANCIAL RESOURCES EUROPEAN UNION

Пустовіт Ю.Ю.,

*аспірант кафедри фінансового права
Національного університету державної
податкової служби України*

У статті розглядаються основні етапи становлення системи власних ресурсів та правові засади фінансування Європейського Союзу, досліджуються принципи функціонування бюджету Європейського Союзу, розкривається зміст дохідної частини бюджету Спільноти та виділено основні принципи формування фінансових ресурсів Європейського Союзу.

Ключові слова: власні ресурси Європейського Союзу, бюджет Європейського Союзу, принципи функціонування Європейського Союзу, принципи формування фінансових ресурсів Європейського Союзу.

В статье рассматриваются основные этапы становления системы собственных ресурсов и правовые основы финансирования Европейского Союза, исследуются принципы функционирования бюджета Европейского Союза, раскрывается содержание доходной части бюджета Сообщества и выделены основные принципы формирования финансовых ресурсов Европейского Союза.

Ключевые слова: собственные ресурсы Европейского Союза, бюджет Европейского Союза, принципы функционирования Европейского Союза, принципы формирования финансовых ресурсов Европейского Союза.

The article reviews main stages of system of own resources and legal principles financed by the European Union, examines principles of operation budget of the European Union, disclosed contents of revenue side of budget allocated to the Community and basic principles of financial resources of the European Union.

Key words: EU own resources, budget of the European Union, principles of functioning of the European Union, principles of financial resources of the European Union.

Європейський Союз традиційно демонструє приклад успішної економічної інтеграції. Очевидно, що досягнення таких успіхів було б неможливим без поступово сформованої системи власних ресурсів, що стабільно забезпечує Європейський Союз коштами, необхідними для поглиблення і розширення інтеграційних процесів [1, с. 253].

Регулювання бюджетних відносин у Європейському Союзі дозволяє досягти компромісу між усіма 27 державами-членами та інститутами цього об'єднання.

На сучасному етапі спостерігається підвищення уваги наукової правничої спільноти до розуміння особливостей бюджетних відносин у Європейському Союзі, а особливо в частині формування фінансових ресурсів спільноти. Зазначена проблематика була предметом дослідження таких учених, як О.А. Бояр, Л.М. Ентін, М.Н. Марченко, Е.М. Дерябіна, В.І. Муравйов. Однак незважаючи на це, питання вивчення особливостей бюджетних відносин в частині формування фінансових ресурсів у Європейському Союзі залишається актуальним.